

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. īstenošanas noteikumu grozījumi (I.daļa)

VARAM 20.06.2017.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAM 3.3.1.un SAM 5.6.2.investīciju būtība

SAM 3.3.1.(publiskā infrastruktūra MVU)* un SAM 5.6.2.(degradēto teritoriju revitalizācija)investīcijas ir:**

- veicamas **komersantiem** nepieciešamajā **publiskajā infrastruktūrā**
(piem. ražošanas ēkas, laukumi saimnieciskās darbības veikšanai, komunikāciju tīkli, satiksmes infrastruktūra)
- paredzētas tikai tādai publiskajai **infrastruktūrai, par kuras nepieciešamību ir izrādīta komersanta interese**
(komersanta apliecinājums par interesi vai ar projekta sadarbības partneri noslēgts sadarbības līgums)
!!! Par jebkuru projektā iekļauto infrastruktūras objektu jābūt skaidri redzamai komersanta interesei, t.sk. arī par ūdenssaimniecības, elektroenerģijas vai gāzes infrastruktūru un tās apjomiem.
- veicamas tādā publiskajā infrastruktūrā, kas **nodrošina** šādu **iznākuma rādītāju atdevi** noteiktā apmērā:
 - Jaunas komersantu **darba vietas** (SAM 331, 562)
 - Komersantu **nefinanšu investīcijas** pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos (SAM 331, 562)
 - Labumu guvušo **komersantu skaits** (SAM 331)
 - Atjaunoto degradēto **teritoriju platība** (SAM 562)

*3.3.1. specifiskais atbalsta mērķis "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām"

**5.6.2. specifiskais atbalsta mērķis "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām"

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. investīciju galvenie virzieni

Investīciju galvenie virzieni ir šādi:	
1.	BEZ VALSTS ATBALSTA: (MK noteikumu Nr.593*, Nr. 645** 19.1.1.p.)
1.1.	Publiskie ceļi/ielas (t.sk. ielu apgaismojums; lietus ūdens kanalizācija; komunikāciju pārbūve, nepalielinot jaudu, ja pastāv komunikāciju bojāšanas risks vai pārbūves nepieciešamība)
2.	AR VALSTS ATBALSTU: (MK noteikumu Nr.593*, Nr.645** 19.1.2.p.-19.5.p.)
2.1.	Sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūra (ūdenssaimniecības, siltumapgādes infrastruktūra)
2.2.	Infrastruktūra, kuru nodod komersantam nomā konkursa kārtībā (t.sk. ēkas; laukumi; elektroenerģijas, gāzes infrastruktūra; iespējama arī satiksmes infrastruktūra) Projekta sagatavošanas izmaksas (piem. projektēšana) – tikai <i>de minimis</i> ietvaros
2.3.	Infrastruktūra, kuru izveido konkrēta komersanta – projekta sadarbības partnera interesēs, pielāgojot konkrētā komersanta vajadzībām (t.sk. ēkas; laukumi; elektroenerģijas, gāzes infrastruktūra; iespējama arī satiksmes infrastruktūra) Projekta sagatavošanas izmaksas (piem. projektēšana) – tikai <i>de minimis</i> ietvaros

*MK 13.10.2015 noteikumi Nr.593 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām" īstenošanas noteikumi"

**MK 10.11.2015 noteikumi Nr.645 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" īstenošanas noteikumi"

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Saturs

- 1) Izmaiņas SAM 3.3.1.* un SAM 5.6.2** iznākuma rādītāju uzskaitē.
- 2) Izmaiņas izmaksu attiecināšanas periodā SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.
- 3) Paplašināts sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju loks SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.
- 4) Horizontālā principa «Ilgtspējīga attīstība» rādītāji, to ziņošana SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.
- 5) Funkcionālais savienojums SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. Shēmas.
- 6) Atjaunotā degradētā teritorija - SAM 5.6.2.iznākuma rādītājs. Kartes piemērs.

*3.3.1. specifiskais atbalsta mērķis “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām”

**5.6.2. specifiskais atbalsta mērķis “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām”

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

1. Izmāņas SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2 iznākuma rādītāju uzskaitē

Nefinanšu investīciju rašanās vieta

- MK noteikumu Nr.593 un Nr.645 10.¹ punkts - **paplašina ieskaitāmo nefinanšu investīciju teritoriju**

«komersantu nefinanšu investīcijas ir attiecināmas arī tad, ja tās ir veiktas ārpus atjaunotās degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) vai ar komercdarbību saistītās teritorijas (SAM 3.3.1) nekustamajā īpašumā, kas robežojas ar projekta īstenošanas vietu (jeb nekustamo īpašumu, kurā tiek veiktas investīcijas projekta ietvaros), un šis nekustamais īpašums ir nepieciešams attiecīgā komersanta saimnieciskās darbības veikšanai»

- Ārpus atjaunotās degradētās teritorijas vai ar komercdarbību saistītās teritorijas veiktās komersanta investīcijas nekustamajā īpašumā var būt: **jebkuri komersanta pamatlīdzekļi, kas rada bilances vērtību.**
(piemēram, lauksaimniecības zemes pirkšana projekta īstenošanas vietā pie projekta ietvaros izbūvējamā ceļa posma, žoga ierīkošana u.c.)

Piemērs (skat. shēmu nākamajā slaidā): ja projekta ietvaros plānots atjaunot pašvaldības īpašumā esošu ceļa posmu, kuram vienā pusē atrodas komersanta ēka (graudu kalte), bet otrā – komersants ir iegādājies zemes gabalu, kas nepieciešams, lai audzētu graudaugus, tad iegādātais zemes gabals var tikt ieskaitīts komersanta nefinanšu investīcijās.

!!! Iegādāto zemes gabalu izmaksas nav iekļaujamas komersantu nefinanšu investīciju rādītājā, ja tie neatrodas projekta īstenošanas vietā (piemērā - pie ceļa, kas tiek atjaunots projekta ietvaros)

Visos pārējos gadījumos, projekta iznākuma rādītāji (darba vietas, nefinanšu investīcijas, komersantu skaits) joprojām var rasties tikai «ar komercdarbību saistītajā teritorijā» (SAM 3.3.1.) vai «atjaunotajā degradētajā teritorijā» (SAM 5.6.2.)

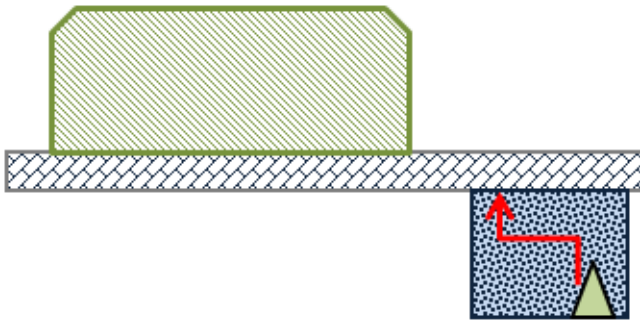

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

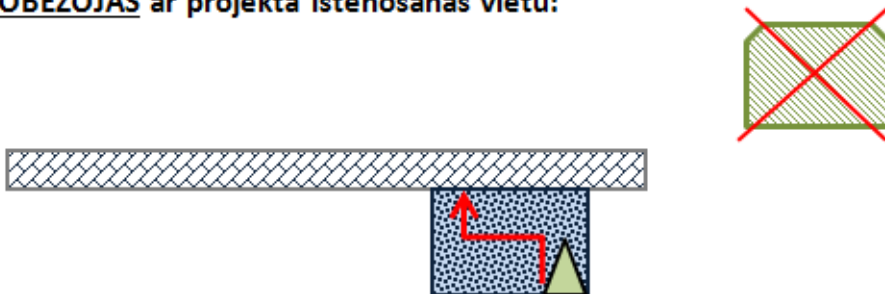
1. Piemērs nefinanšu investīcijām

ārpus atjaunotās degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) vai
ar komercdarbību saistītās teritorijas (SAM 3.3.1.)

Nekustamā īpašuma iegādes izmaksas **VAR** ieskaitīt projektā kā komersanta nefinanšu investīcijas, jo robežojas ar projekta īstenošanas vietu un īpašums ir nepieciešams komersanta saimnieciskās darbības veikšanai:

Nekustamā īpašuma iegādes izmaksas **NEVAR** ieskaitīt projektā kā komersanta nefinanšu investīcijas, jo iegādātais īpašums **NEROBEŽOJAS** ar projekta īstenošanas vietu:

	Atjaunojamā degradētā teritorija vai ar komercdarbību saistītā teritorija
	Ceļa posms, kurā veic projekta investīcijas
	Teritorijā esošā ēka komersanta saimnieciskās darbības veikšanai (graudu kalte)
	Piebraucamais ceļš teritorijā, īpašnieks - komersants (pārvietošanās virziens)
	Nekustamais īpašums, kuru komersants ir iegādājies graudu audzēšanai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

2. Izmaiņas izmaksu attiecināšanas periodā SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.

MK noteikumu Nr.593 67.punkts un Nr.645 68.punkts – **paplašina izmaksu attiecināmības periodu zemes iegādei un sabiedrisko pakalpojumu būvdarbiem**

- Valsts atbalsta gadījumā **zemes iegādes** izmaksas var attiecināt, ja tās ir veiktas pirms projekta iesniegšanas - **kopš 01.01.2014**

(iepriekš – tikai no projekta iesnieguma iesniegšanas vērtēšanai)

- **Sabiedrisko pakalpojumu būvdarbu izmaksas** izmaksas var attiecināt, ja tās ir veiktas pirms projekta iesniegšanas – kopš MK noteikumu Nr.593 un Nr.645 spēkā stāšanās dienas:

- **SAM 3.3.1. – kopš 24.11.2015**
- **SAM 5.6.2. – kopš 05.12.2015**

(iepriekš - tikai no projekta iesnieguma iesniegšanas vērtēšanai)

!!! Ja projektā paredzēta satiksmes infrastruktūras atjaunošana (bez valsts atbalsta), bet būvdarbu līgumā ir iekļautas arī sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūras izbūves izmaksas (valsts atbalsts), būvdarbu līgumu var slēgt un būvdarbus uzsākt pirms projekta iesnieguma iesniegšanas.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

3.Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju loks

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2

MK noteikumu Nr.593 un Nr.645 19.1.2., 27.3., 32.¹, 32.² punkti – **paredz paplašināt atbalstāmo sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju loku.**

- Ir attiecināmas sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūras izmaksas, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir **pašvaldības iestāde** vai **pašvaldības aģentūra**.
(iepriekš tikai kapitālsabiedrība, ar kuru noslēgts pakalpojumu līgums par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu)
- Ja projektā paredzētas sabiedriskā pakalpojuma infrastruktūras izbūves izmaksas, tad:
 - **pašvaldības aģentūras gadījumā:**
 - ✓ pašvaldības aģentūra projektā ir sadarbības partneris (sadarbības līgums)
 - ✓ ir **izdoti pašvaldības saistošie noteikumi**, kuros noteikts: *uzdevums sniegt sabiedrisko pakalpojumu, pakalpojuma sniegšanas teritorija, pakalpojuma tarifs, uzturēšanas un atjaunošanas pienākums, pakalpojuma sniegšanas laiks (5-10 gadi), piešķirtās ekskluzīvās vai īpašās tiesības, informācija par iespējām saņemt atlīdzības maksājumus, atsauce uz Eiropas Komisijas 20.12.2011 Lēmumu Nr.2012/21/ES.*
 - **pašvaldības iestādes gadījumā:**
 - ✓ iespējams kā sadarbības partneris sadarbības projektos (sadarbības līgums) vai kā projekta iesniedzējs
 - ✓ ir pieņemts **lēmums**, kurā noteikts: *konkrēts sniedzamais sabiedriskais pakalpojums, pakalpojuma sniegšanas teritorija, maksa par pakalpojumu, pakalpojuma sniegšanas laiks (5-10 gadi), atsauce uz Eiropas Komisijas 20.12.2011 Lēmumu Nr.2012/21/ES.*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

4. Horizontālā principa «Ilgtspējīga attīstība» rādītāji (I)

MK noteikumu Nr.593 34.punkts un Nr.645 35.punkts - paredz pienākumu finansējuma saņēmējam uzkrāt un ziņot datus par horizontālā principa (HP) «Ilgtspējīga attīstība» rādītājiem

HP rādītājs	3.3.1.	5.6.2.	Ziņošana
Zaļais publiskais iepirkums (skaits)	✓	✓	Ziņo kopā ar noslēguma maksājumu
Zaļās darbvietas (jaunradīto darba vietu skaits)	✓	✓	> Ja līdz projekta iesniegšanai ir sasniegts jaunradīto darba vietu iznākuma rādītājs, zaļās darbvietas norāda pielikumā «Komersantu saraksts» un projekta 3.3.un 3.4.punktā (HP sadaļa) > Ja līdz projekta iesniegšanai nav sasniegts jaunradīto darba vietu iznākuma rādītājs, par zaļajām darbvietām ziņo <u>Rādītāju pārskatā</u> .
Atbalstītie komersanti eko-inovāciju jomā (komersantu skaits)	✓	✓	> Ja līdz projekta iesniegšanai ir sasniegts labumu guvušo komersantu iznākuma rādītājs (SAM 3.3.1.) vai komersanta nefinanšu investīciju iznākuma rādītājs (SAM 5.6.2.), eko-inovāciju jomā atbalstīto komersantu skaitu norāda pielikumā «Komersantu saraksts» un projekta 3.3.un 3.4.punktā (HP sadaļa) > Ja līdz projekta iesniegšanai nav sasniegts labumu guvušo komersantu iznākuma rādītājs (SAM 3.3.1.) vai komersanta nefinanšu investīciju iznākuma rādītājs (SAM 5.6.2.), par eko-inovāciju jomā atbalstīto komersantu skaitu ziņo <u>Rādītāju pārskatā</u> .
Eko-inovācijas (euro)	n/a	✓	> Ja līdz projekta iesniegšanai ir pilnībā sasniegts komersanta nefinanšu investīciju iznākuma rādītājs (SAM 5.6.2.), veiktās investīcijas eko-inovācijās norāda pielikumā «Komersantu saraksts» un projekta 3.3.un 3.4.punktā (HP sadaļa) > Ja līdz projekta iesniegšanai nav sasniegts komersanta nefinanšu investīciju iznākuma (SAM 5.6.2.), par eko-inovāciju jomā veiktajām investīcijām ziņo <u>Rādītāju pārskatā</u> .

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

4. Horizontālā principa «Ilgtspējīga attīstība» rādītāji (II)

- Projektam var nebūt ietekme uz HP «Ilgtspējīga attīstība» rādītājiem.
- Vadlīnijas par HP «Ilgtspējīga attīstība» ir pieejamas šeit:
 - http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/2014_2020/?doc=18633 (kopumā par HP «Ilgtspējīga attīstība un par katru HP rādītāju atsevišķi)
 - http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/zalais_publicais_iepirkums/ (par zaļo publisko iepirkumu)
- **Atbilstoši vadlīnijām:**
 - ❑ **Zaļais publiskais iepirkums** ir „process, kura ietvaros valsts un pašvaldības iestādes cenšas iepirkt preces, pakalpojumus un būvdarbus, kuru ietekme uz vidi visā to dzīves ciklā būs mazāka nekā precēm, pakalpojumiem, kam raksturīgas pašas primārās funkcijas, bet, kas būtu iegādāti, piemērojot citādus iepirkuma principus”
 - ❑ **Komersanti eko-inovāciju jomā** ir komersanti produktu, tehnoloģiju vai procesu uzlabošanas sfērā, kas dod ieguldījumu enerģijas efektīvai izmantošanai, emisiju samazināšanai, mazākam resursu patēriņam, atjaunojamo energoresursu izmantošanā, energoefektīvu materiālu un produktu radīšanā, tīrā transportēšanā, ūdens resursu vadībā, atkritumu samazināšanā un apsaimniekošanā un ekodizaina ieviešanā
 - ❑ **Eko-inovācijas** ir jebkuru jaunu vai būtiski uzlabotu produktu (preces vai pakalpojuma) ieviešana, procesa, organizatorisko pārmaiņu vai mārketinga risinājumu ieviešana, kas samazina dabas resursu (tai skaitā materiālu, enerģijas, ūdens un zemes) lietošanu un samazina emisijas visā aprites ciklā
 - ❑ **Zaļās darbvietas** ir darba vietas, kas veicina ilgtspējīgas vides saglabāšanu vai atjaunošanu, vai tās būtu tradicionālajās nozarēs, piemēram, apstrādes rūpniecībā un būvniecībā, vai jaunās zaļās nozarēs, piemēram, atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes jomā. Tās ir arī darba vietas, kas veicina vides kvalitātes saglabāšanu vai atjaunošanu lauksaimniecībā, rūpniecībā, pakalpojumu nozarē vai pārvaldē

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

4. Horizontālā principa «Ilgspējīga attīstība» rādītāju identificēšana (III)

Lai noteiktu, vai komersantam ir ietekme uz HP «Ilgspējīga attīstība» rādītājiem, ir jāatbild uz šādiem jautājumiem:

- Vai ražošana ir energoefektīva?
- Vai ražošanas iekārtās samazināts elektroenerģijas un/vai siltumenerģijas patēriņš?
(komersanti, kas nav mainījuši ražoto preču sortimentu (tehnoloģiju nomaiņa vai modernizācija))
- Vai ieviestas tehnoloģijas, kuru rezultātā aizstāta fosilo energoresursu izmantošana ar atjaunojamo energoresursu izmantošanu?
- Vai produkta ražošanā tiek izmantoti otrreizējās pārstrādes materiāli un izejvielas, kas var tikt pakļautas otrreizējai pārstrādei?
- Vai materiālu izstrādē tiek izmantoti atjaunojamie dabas resursi?
- Vai materiāli (izejmateriāli, procesā lietojamie materiāli, blakusprodukti, radušies materiāli) ir otrreiz pārstrādājami vai atkārtoti izmantojami?
- Vai ražošana ietaupa resursus un izejvielas?
- Vai tehnoloģijas nodrošina atkritumu rašanās samazinājumu (bezatlikumu tehnoloģijas)?
- Vai ražošanā izmanto noslēgto atgriezenisko ciklu ūdens resursu izmantošanas samazināšanai?
(komersanti, kur preču/pakalpojumu radīšanai nepieciešami ūdens resursi)
- Vai dzesēšanas sistēmas piemērotas lietus ūdeņu izmantošanai?
(komersanti, kur preču/pakalpojumu radīšanai nepieciešami ūdens resursi)
- Vai samazināts ūdens patēriņš?
(komersanti, kur preču/pakalpojumu radīšanai nepieciešami ūdens resursi)
- Vai ražošanā (pakalpojumos) samazinātas vidē novadītās piesārņojošo vielu emisijas?

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

4. Horizontālā principa «Ilgspējīga attīstība» rādītāju identificēšana (IV)

Piemēri, kas liecina, ka komersanta rādītāji ir iekļaujami HP «Ilgspējīga attīstība» rādītājos:

- Komersants ir veicis darbības energoefektivitātes paaugstināšanai, t.i., izdevumu samazināšanai par patērēto elektroenerģiju un/vai siltumenerģiju
- Pie līdzvērtīga saražotās produkcijas apmēra radīto atkritumu apjoms pirms un pēc tehnoloģijas nomaiņas/modernizācijas ir samazinājies
- Komersants kā energoresursus izmanto atjaunojamus energoresursus
- Komersants izmanto izejvielas, kuru marķējumā un aprakstā attiecībā uz pārstrādes iespējām un izcelsmi ir norādītas pārstrādes iespējas
- Vienas preces vienības saražošanai pēc tehnoloģijas nomaiņas/modernizācijas ir samazināts elektroenerģijas un/vai siltumenerģijas patēriņš salīdzinājumā ar tādas pašas preces ražošanā patērēto elektroenerģiju un/vai siltumenerģiju pirms tehnoloģijas nomaiņas/modernizācijas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālais savienojums SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. (līdz 2 km)

- MK noteikumu Nr.593 47.3.1.punkts un Nr.645 48.3.1.punkts – **paplašinātas satiksmes infrastruktūras attiecināmības iespējas (funkcionālā savienojuma nosacījumi)**

Satiksmes infrastruktūras (pārvadi, ielas, ceļi) būvniecība, pārbūve vai atjaunošana pieļaujama:

- **ar komercdarbību saistītajā teritorijā (3.3.1.SAM) vai tās funkcionālajā savienojumā 2 km garumā**
Ar komercdarbību saistītā teritorija ir pašvaldības noteikta teritorija, kurā komersants, kas daļēji vai kopumā nodrošina projekta iznākuma rādītājus, veic vai plāno veikt savu saimniecisko darbību un tajā atrodas vai ir plānots izvietot infrastruktūru (būve), kas nepieciešama komersanta saimnieciskās darbības veikšanai, piemēram, ražošanas ēka, noliktava, darbnīca, ferma, cietā seguma laukums u.tml. Ar komercdarbību saistītajā teritorijā neieskaita tādu teritoriju, kurā nav izvietots konkrēts komersanta saimnieciskās darbības veikšanai nepieciešamais objekts (būve), līdz ar to neieskaita, piemēram, aramzemi, ganības, mežu, ūdenstilpnes u.tml..
- **atjaunotajā degradētajā teritorijā (5.6.2.SAM) vai tās funkcionālajā savienojumā 2 km garumā**
Atjaunotā degradētā teritorija ir tāda teritorijas, kas:
 - 1) 1.pazīme: iepriekš bijusi degradēta (atbilst degradētās teritorijas definīcijai) un
 - 2) 2.pazīme: projekta rezultātā ir pielāgota esošo komersantu paplašināšanai vai jaunu komersantu izvietošanai

Definīcija: Degradētā teritorijas ir vieta (teritorija (ne visos gadījumos ar negatīvu ietekmi uz vidi), ēka vai ēku komplekss), kas iepriekš tikusi izmantota vai apbūvēta, bet pašlaik pamesta vai netiek pilnīgi izmantota. Tā var būt nolaista vai piesārņota, neapdzīvota vai daļēji apdzīvota vai citādi izmantota teritorija, kurai ir negatīva kumulatīva ietekme uz apkārtējām teritorijām, vidi un vietējiem iedzīvotājiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālais savienojums SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. (līdz 2 km)

Investīcijas funkcionālajā savienojumā ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) vai atjaunoto degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.) ir attiecināmas šādos gadījumos:

- 1) funkcionālais savienojums atrodas tieši pie komersanta (t.i. ar komercdarbību saistītās teritorijas vai atjaunotās degradētās teritorijas)
- 2) starp funkcionālo savienojumu un komersantu (t.i. ar komercdarbību saistīto teritoriju vai atjaunoto degradēto teritoriju) ir komersantam apsaimniekošanā nodots ceļa posms, kurā netiek veiktas projekta investīcijas (*apsaimniekošanā nodotajam ceļa posmam nav garuma ierobežojums*)
- 3) JAUNĀ NORMA → **starp funkcionālo savienojumu un komersantu** (t.i. ar komercdarbību saistīto teritoriju vai atjaunoto degradēto teritoriju) **ir ceļa posms, kas ir vienīgā alternatīva piekļuvei no funkcionālā savienojuma līdz komersantam** (*vienīgajam piekļuves ceļam nav garuma ierobežojums*)
- 4) JAUNĀ NORMA → **starp funkcionālo savienojumu un komersantu** (t.i. ar komercdarbību saistīto teritoriju vai atjaunoto degradēto teritoriju) **ir līdz 200m (pilsētās) vai 400m (ārpus pilsētām) garš ceļa posms** (*piemēram, labā tehniskā stāvoklī esošs pašvaldības ceļa posms vai valsts ceļa posms, kurā netiek veiktas projekta investīcijas*)

Investīciju objekti ir jānorāda kartogrāfiskajā materiālā, ko obligāti jāpievieno projekta iesniegumam!
Atbilstoši grozījumiem projektu iesniegumu atlases nolikumā – kartogrāfiskais materiāls turpmāk jāiesniedz arī elektroniski!!!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālā savienojuma piemēri SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. (I)

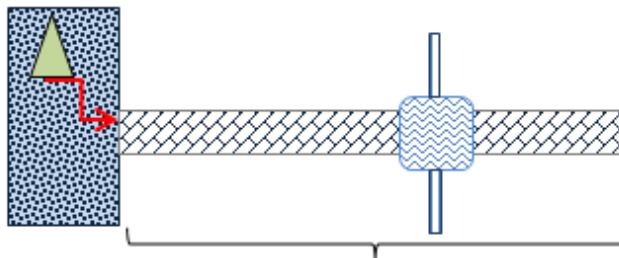
1. Funkcionālais savienojums atrodas tieši pie komersanta

(t.i. pie «ar komercdarbību saistītās teritorijas» (SAM 3.3.1.) vai atjaunotās degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.))

MK noteikumu Nr.593 un Nr.645 grozījumi nemaina nosacījumus

1.shēma. Funkcionālais savienojums **atbilst** nosacījumiem.

- Funkcionālais savienojums nodrošina tiešu sasaisti (savienojumu) ar atjaunojamo degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.) vai ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.).
- Viena funkcionālā savienojuma garums nevar pārsniegt 2 km garumu, t.sk. **funkcionālā savienojuma garumā tiek ieskaitīts jebkurš objekts, kas atrodas uz funkcionālā savienojuma (piem. tilts, dzelzceļa pārbrauktuve u.tml.)**

Funkcionālā savienojuma tieša sasaiste
(savienojums) ar teritoriju – garums ne vairāk kā 2
km!!!

	Atjaunojamā degradētā teritorija vai ar komercdarbību saistītā teritorija
	Dzelzceļa pārbrauktuve
	Satiksmes infrastruktūra, kurā veic projekta investīcijas - funkcionālais savienojums līdz teritorijai, kas nepārsniedz 2 km garumu, t.sk. piem. dzelzceļa pārbrauktuve, tilts
	Teritorijā esošā ēka komersanta saimnieciskās darbības veikšanai
	Piebraucamais ceļš teritorijā, īpašnieks - komersants (pārvietošanās virziens)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālā savienojuma piemēri

SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.(II)

2. Starp funkcionālo savienojumu un komersantu

(t.i. ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) vai atjaunoto degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.))

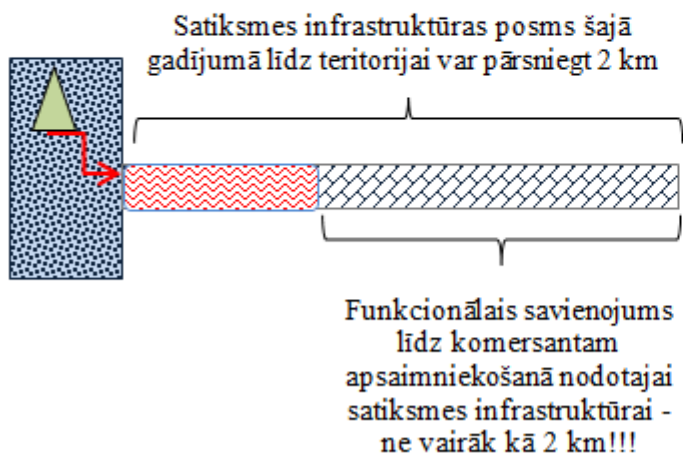
ir komersantam apsaimniekošanā nodots ceļa posms, kurā netiek veiktas projekta investīcijas

(apsaimniekošanā nodotajam ceļa posmam nav garuma ierobežojums)

MK noteikumu Nr.593 un Nr.645 grozījumi nemaina nosacījumu

2.shēma. Funkcionālais savienojums **atbilst** nosacījumiem.

- Starp funkcionālo savienojumu un atjaunojamo degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.) vai ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) atrodas komersantam apsaimniekošanā nodota satiksmes infrastruktūra.
- **Komersantam apsaimniekošanā nodotās satiksmes infrastruktūras posmu neieskaita funkcionālā savienojuma garumā.**

	Atjaunojamā degradētā teritorija vai ar komercdarbību saistītā teritorija
	Komersantam apsaimniekošanā nodota satiksmes infrastruktūra
	Satiksmes infrastruktūra, kurā veic projekta investīcijas - funkcionālais savienojums, kas nepārsniedz 2 km garumu
	Teritorijā esošā ēka komersanta saimnieciskās darbības veikšanai
	Piebraucamais ceļš teritorijā, īpašnieks - komersants (pārvietošanās virziens)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālā savienojuma piemēri SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.(III)

3. Starp funkcionālo savienojumu un komersantu

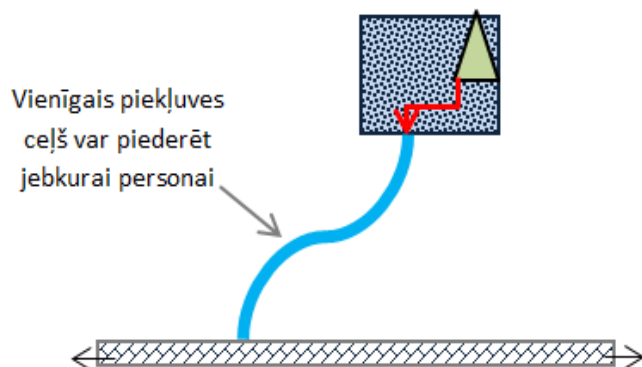
(t.i. ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) vai atjaunoto degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.))
ir cēla posms, kas ir vienīgā alternatīva piekļuvei no funkcionālā savienojuma līdz komersantam

(vienīgajam piekļuves ceļam nav garuma ierobežojums)

Jaunā norma

3. shēma. Funkcionālais savienojums atbilst nosacījumiem.

- Starp funkcionālo savienojumu un atjaunojamo degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.) vai ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) atrodas ceļa posms, kas ir vienīgā alternatīva piekļuvei pie komersanta.
- Ceļa posmu, kas ir vienīgā alternatīva piekļuvei pie komersanta **neieskaita funkcionālā savienojuma garumā.**

	Atjaunojamā degradētā teritorija vai ar komercdarbību saistītā teritorija
	Vienīgais piekļuves ceļš komersantam no funkcionālā savienojuma. Citi piekļuves ceļi nav un nav plānoti.
	Satiksmes infrastruktūra, kurā veic projekta investīcijas - funkcionālais savienojums (piemērā, ceļš turpinās abos virzienos)
	Teritorijā esošā ēka komersanta saimnieciskās darbības veikšanai
	Piebraucamais ceļš teritorijā, īpašnieks - komersants (pārvietošanās virziens)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālā savienojuma piemēri

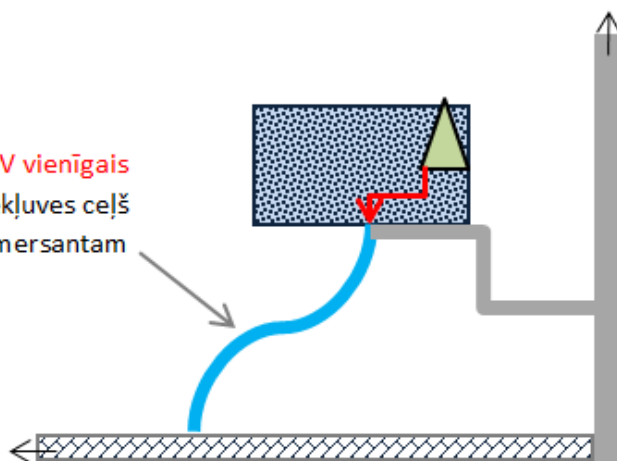
SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.(IV)

3. Neizpildās nosacījums par vienīgo alternatīvo piekļuvi

4. shēma. NEATBILST nosacījumiem. Nav funkcionālais savienojums.

- Komersanta teritorijai ir vairāki piekļuves ceļi, līdz ar to neizpildās nosacījums par vienīgo alternatīvo piekļuvi komersantam.
- Projekta investīcijas nav attiecināmas un komersanta iznākuma rādītāji nav ieskaitāmi.

NAV vienīgais
piekļuves ceļš
komersantam

	Komersanta teritorija, kurā tiek veikta saimnieciskā darbība
	Piekļuves ceļš komersantam no ceļa posma, kurā tiek veiktas projekta investīcijas
	Satiksmes infrastruktūra, kurā veic projekta investīcijas
	Satiksmes infrastruktūra, kurā netiek veiktas projekta investīcijas, un kas arī nodrošina piekļuvi komersantam
	Teritorijā esošā ēka komersanta saimnieciskās darbības veikšanai
	Piebraucamais ceļš teritorijā, īpašnieks - komersants (pārvietošanās virziens)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

5. Funkcionālā savienojuma piemēri SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.(V)

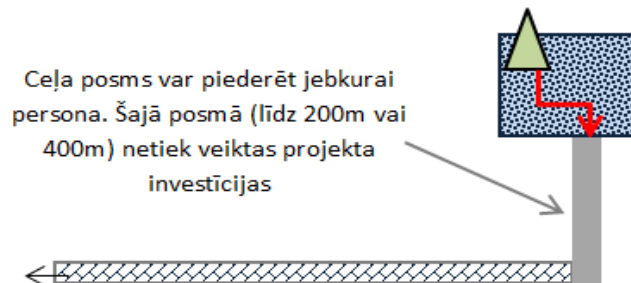
4. Starp funkcionālo savienojumu un komersantu

(t.i. ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) vai atjaunoto degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.))
ir līdz 200m (pilsētās) vai 400m (ārpus pilsētām) garš ceļa posms

Jaunā norma

5.shēma. Funkcionālais savienojums **atbilst** nosacījumiem.

- Starp funkcionālo savienojumu un atjaunojamo degradēto teritoriju (SAM 5.6.2.) vai ar komercdarbību saistīto teritoriju (SAM 3.3.1.) atrodas līdz 200 m (ārpus pilsētām) vai 400 m (pilsētās) garš ceļa posms, kurā netiek veiktas projekta investīcijas.
- **Līdz 200 m (ārpus pilsētām) vai 400 m (pilsētās) garo ceļa posmu, kurā netiek veiktas projekta investīcijas, neieskaita funkcionālā savienojuma garumā.**

	Atjaunojamā degradētā teritorija vai ar komercdarbību saistītā teritorija
	Ceļa posms, kas nepārsniedz 200 m (ārpus pilsētām) vai 400 m (pilsētās) starp funkcionālo savienojumu un ar komercdarbību saistīto teritoriju vai atjaunojamo degradēto teritoriju. Tajā netiek veiktas projekta investīcijas.
	Satiksmes infrastruktūra, kurā veic projekta investīcijas - funkcionālais savienojums
	Teritorijā esošā ēka komersanta saimnieciskās darbības veikšanai
	Piebraucamais ceļš teritorijā, īpašnieks - komersants (pārvietošanās virziens)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

6. Atjaunotā degradētā teritorija SAM 5.6.2.iznākuma rādītājs (I)

- Lai nodrošinātu nepārprotamu MK noteikumos iekļauto normu interpretāciju, MK noteikumu grozījumos iekļauti **tehniski precizējumi (nemainot būtību) par teritorijām, kuras nav ieskaitāmas atjaunotajā degradētajā teritorijā** (MK noteikumu Nr.645 26.¹ punkts)
(Netiek mainīts projektu sagatavošanas, vērtēšanas un ieviešanas process)
- Līdzšinējā MK noteikumu Nr.646 redakcijā (26.punktā) ir noteiks, ka **atjaunotā degradētā teritorija ir:**
 - **tāda teritorija, kas iepriekš bijusi degradēta** (1.pazīme, kas ietver degradētās teritorijas definīciju)
Degradēta teritorija ir **vieta** (teritorija (ne visos gadījumos ar negatīvu ietekmi uz vidi), ēka vai ēku komplekss), **kas iepriekš tikusi izmantota vai apbūvēta, bet pašlaik pamesta vai netiek pilnīgi izmantota**. Tā var būt nolaista vai piesārņota, neapdzīvota vai daļēji apdzīvota vai citādi izmantota teritorija, kurai ir negatīva kumulatīva ietekme uz apkārtējām teritorijām, vidi un vietējiem iedzīvotājiem
 - **teritorija projekta rezultātā ir pielāgota esošo komersantu paplašināšanai vai jaunu komersantu izvietojšanai** (2.pazīme). Par «pielāgotu» teritoriju var uzskatīt tādu:
 - kurā veic vai ir plānots veikt saimniecisko darbību
 - dabas un apstādījumu teritorijas (attiecas uz parkiem, skvēriem), ja dabas un apstādījumu teritorija ir nepieciešama projekta ietvaros izveidotās infrastruktūras attīstībai (piemēram, viesnīcai).
- MK noteikumu Nr.646 redakcijā (26.¹ punktā) ir noteiks, ka **atjaunotā degradētā teritorijā nevar iekļaut** teritorijas, kuras atbilstoši zemes lietošanas veidam* ir:
 - **lauksaimniecībā izmantojamā zeme**
 - **mežs, purvs**
 - **ūdens objektu zeme** (*izņemot, tos ūdens objektus, kuros veikti ieguldījumi projekta ietvaros*)
 - **zeme derīgo izrakteņu ieguvei**

!!! Minētajos zemes lietošanas veidos par degradētu un līdz ar to par atjaunojamu teritoriju var noteikt tādu teritorijas daļu, kurā atrodas komersanta saimnieciskās darbības veikšanai nepieciešamā jebkura veida infrastruktūra.

Satiksmes infrastruktūru, kas ir funkcionālais savienojums, neiekļauj atjaunojamās degradētās teritorijas platībā!

*Atbilstoši Ministru kabineta 21.08.2007 noteikumu Nr. 562 "Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem" pielikumā ietvertajam zemes lietošanas veidu klasifikatoram.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

6. Atjaunotā degradētā teritorija SAM 5.6.2. iznākuma rādītājs (II)

- Atjaunotajā degradētajā teritorijā **var ieskaitīt**:
- gan publiskas, gan privātas personas īpašumā esošu teritoriju (nav ierobežojumu uz īpašumtiesībām)
 - vairākas atjaunotās degradētās teritorijas viena projekta ietvaros
 - **teritoriju, kurā tiek veiktas projekta investīcijas** (*izņemot funkcionālo savienojumu un inženierkomunikāciju pieslēgumus*)
!!! Teritorijas atbilstību pamato ar tehnisko projektu (*projektu vērtētāji, uzraugi var pieprasīt papildus informāciju, ja nav iespējams identificēt precīzu atjaunotās degradētās teritorijas platību*)
 - **teritoriju, kurā netiek veiktas projekta investīcijas**, bet iepriekš degradētā teritorija projekta rezultātā ir pielāgota esošu komersantu paplašināšanai vai jaunu komersantu izvietojšanai
!!! Teritorijas atbilstību pamato ar teritoriju robežplāniem (zemes vienības situācijas plāniem), var izmantot kadastrs.lv datu bāzi (*projektu vērtētāji, uzraugi var pieprasīt papildus informāciju, ja nav iespējams identificēt precīzu atjaunotās degradētās teritorijas platību*)
- Atjaunotās degradētās **teritorijas rādītājam arī ir jāpiemēro MK noteikumu 10.2.punkta nosacījums par izslēdzamajām tautsaimniecības nozarēm** (*t.i. ziņojot CFLA par sasniegto rādītāju, teritorijā nedrīkst būt, piemēram, veikals*).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atjaunotā degradētā teritorija SAM 5.6.2.iznākuma rādītājs (III)

- Atjaunotās degradētās **teritoriju raksturojumu** (saskaņā ar projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodiku) **sniedz projekta veidlapas 1.3.punktā**, t.sk. norādot šādu informāciju:
 - Teritorijas atbilstību atjaunotās degradētās teritorijas pazīmēm (ja atjaunotā teritorija sastāv no vairākiem īpašumiem – tad sniedz informāciju par katru īpašumu)
 - Īpašumus, no kādiem sastāv atjaunojamā degradētā teritorija (*t.sk. kadastra numuri, īpašnieki, saimnieciskās darbības veids teritorijā, īpašuma kopējā platība un īpašuma platība, ko ieskaita kā atjaunojamo platību, u.c. jebkura projekta īstenošanai būtiska informācija*)

- Vērtējot atjaunotās degradētās teritorijas platību, tiek ņemts vērā:
 - Atjaunotās degradētās teritorija raksturojums, kas sniegts projekta veidlapas 1.3.punktā
 - Kartogrāfiskais materiāls
 - Zemes vienības situācijas plāns vai, ja atjaunotajā degradētajā platībā ieskaita tikai ēku – jebkurš cits dokuments, kas pierāda ēkas platību, pēc kura var secināt, cik lielu teritorijas platību aizņem ēkas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atjaunotā degradētā teritorija SAM 5.6.2.iznākuma rādītājs (IV)

- Atjaunoto degradēto teritoriju norāda kartogrāfiskajā materiālā, ko obligāti pievieno projekta iesniegumam.
- Kartogrāfiskajā materiālā norāda:
 - atjaunotās degradētās teritorijas robežu
 - atjaunotajā degradētajā teritorijā esošo zemes gabalu robežas un kadastra numurus, īpašniekus, nomniekus (ja tie ir faktiskie saimnieciskās darbības veicēji)
 - projekta investīciju objektus (piem., ielas/ceļi, ēkas, laukumi, transformatori u.tml.)
 - teritorijā esošā vai plānotā komersanta pamatdarbības jomu (NACE kods)
 - ēkas/būves, kurās tiek veikta komersantu saimnieciskā darbība
 - satiksmes infrastruktūru, pa kuru nodrošināta piekļuve no projekta investīciju objekta (ielas/ceļa/satiksmes pārvada) līdz komersanta saimnieciskās darbības veikšanas vietai (ēkai/būvei). Papildus nepieciešams norādīt, kas ir piebraucamo ceļu īpašnieks.
 - jebkādu citus objektus, kas paredzēti projektā un būtiski projekta īstenošanā (piemēram, sabiedriskas nozīmes objekti, dzīvojamās ēkas, kas palīdz argumentēt valsts atbalsta neesamību, u.tml.).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atjaunotā degradētā teritorija SAM 5.6.2.iznākuma rādītājs (V)

KARTES PIEMĒRS

- Atjaunojamās degradētās teritorijas robeža
- Atjaunojamā degradētā teritorijā esošo īpašumu robeža
- Projekta ietvaros atjaunojamais ceļš
- Komersants, kas nodrošina projekta iznākuma rādītājus (darba vietas, nefinanšu investīcijas) Komersants „Z” nomā ēku no komersanta „X” (zemesgabala, ēkas īpašnieks)
- Komersants, kas izmantos projekta ietvaros atjaunoto ceļu
- Piebraucamie ceļi līdz atjaunotajam ceļam
 - Piebraucamais ceļš no SIA „X” īpašumā esošās ēkas līdz atjaunotajam ceļam (piebraucamais ceļš – SIA „X” īpašums)
 - Piebraucamais ceļš no SIA „Y” īpašumā esošās ēkas līdz atjaunotajam ceļam (piebraucamais ceļš – SIA „Y” īpašums)

Atjaunojamās degradētās teritorija kopējā platība **5 ha**, kas sastāv no šādiem 3 zemes īpašumiem:

- **1.īpašums:** zeme (kadastra Nr.0000 000 0001)/ ēka (kadastra Nr.0000 000 0002)

Zemesgabala platība **2 ha** (t.sk. zeme zem ēkas).

Īpašnieks SIA „X” (projekta iznākuma rādītājus (darba vietas, nefinanšu investīcijas) nodrošina nomnieks SIA „Z”). Īpašuma robežplāns pievienots projekta iesnieguma pielikumā Nr.00

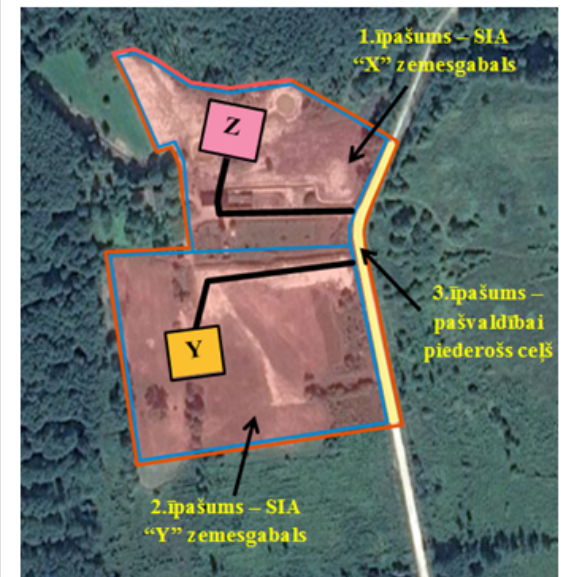
- **2.īpašums:** zeme (kadastra Nr.0000 000 0003)/ ēka (kadastra Nr.0000 000 0004)

Zemesgabala platība **2,5 ha** (t.sk. zeme zem ēkas).

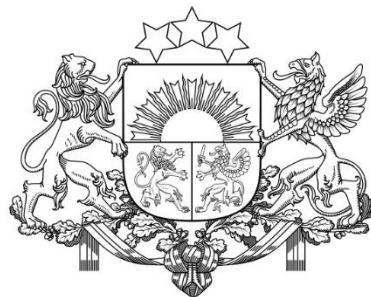
Īpašnieks SIA „Y” (iznākuma rādītāji (darba vietas, nefinanšu investīcijas) teritorijā netiek sasniegti, bet teritorija atrodas apbūves zonā “Rūpnieciskā apbūve (R)” un tā ir pielāgota esošā komersanta paplašināšanai). Īpašuma robežplāns pievienots projekta iesnieguma pielikumā Nr.00

- **3.īpašums (ceļš),** kadastra Nr.0000 000 0005, kurā veic projekta investīcijas)

Zemesgabala platība **0,5 ha**. Īpašnieks „X novada pašvaldība”. Īpašuma robežplāns pievienots projekta iesnieguma pielikumā Nr.00

!!! Šajā piemērā projekta ietvaros atjaunoto satiksmes infrastruktūru (ceļu) ieskaita atjaunojamās degradētās teritorijas platībā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Noderīga informācija par SAM 3.3.1.un SAM 5.6.2.pieejama tīmekļa vietnē:

http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/2014_2020/?doc=22582

SAM 3.3.1.un SAM 5.6.2. izmaksu un ieguvumu analīzes modelis/ metodika pieejami tīmekļa vietnē:

http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/2014_2020/?doc=21317

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ